

TALEPAPIR

Miljø- og
Fødevarerministeriet

”Det talte ord gælder”

Tale ved samråd om serviceeftersyn af laboratorieanalyser af total kvælstof og total fosfor den 11. april 2018

Miljø- og fødevarerministerens samlede besvarelse af samrådsspørgsmål AR og AS stillet den 2. marts 2018 af Simon Kollerup (S).

Samrådsspørgsmål AR

Vil ministeren redegøre for, hvilke konsekvenser den flerårige undervurdering af kvælstof- og fosforniveauet i vandmiljøet har for Danmarks evne til målopfyldelse i henhold til vandområdeplanerne, herunder også eventuelle konsekvenser for beregningerne der ligger til grund for Fødevarer- og Landbrugspakken m.v.?

Samrådsspørgsmål AS

Vil ministeren redegøre for, hvordan EU-Kommissionen stiller sig til de nye oplysninger om kvælstoftilstanden i det danske vandmiljø, herunder særsomt i forhold til om EU-Kommissionen forventer, at den mængde, som

TALEPAPIR

Miljø- og
Fødevarerministeriet

tilstanden har været overvurderet med, skal nedbringes inden henholdsvis 2021 eller 2027?

”Det talte ord gælder”

Svar

Tak for spørgsmål AR og AS, som jeg nu vil besvare samlet.

Indledning

For at alle har et fælles billede af, hvad der er sket, vil jeg indledningsvist kort beskrive den historiske udvikling. Det vil sige hvilke metoder som har været godkendt og hvilke metoder, som har været anvendt til analyse af total kvælstof i vandprøver taget fra henholdsvis ferskvand og marine områder i de forskellige år.

For analyse af **total kvælstof i ferskvand**, har det udelukkende været tilladt at anvende den såkaldte autoklavemetode i perioden fra 2010 til 2017. Alligevel har laboratoriet Eurofins frem til 2014 anvendt en forkert metode, den såkaldte

Tale ved samråd om serviceeftersyn af laboratorieanalyser af total kvælstof og total fosfor den 11. april 2018

UV-metode. I 2015 blev prøverne i et enkelt år analyseret med den korrekte metode af Eurofins. Fra 2016 overtog laboratoriet ALS analyseopgaven, og der blev igen anvendt den forkerte metode.

For begge de ansvarlige laboratorier gælder det, at kravene fra Miljøstyrelsen har været præcise og at laboratorierne oplyste, at de havde anvendt den korrekte metode, selvom dette ikke var tilfældet.

For analyser af **total kvælstof i marine områder** gælder at det i perioden 2010 til 2014 kun har været tilladt at anvende autoklavemetoden.

Her blev dog, efter anbefaling fra referencelaboratoriet, åbnet op for at anvende UV-metoden til analyse af prøver fra marine områder i 2015 og frem.

Tale ved samråd om serviceeftersyn af laboratorieanalyser af total kvælstof og total fosfor den 11. april 2018

I hele perioden 2010 til 2017, er UV-metoden anvendt til analyse af de marine vandprøver. I perioden 2010 – 2014 var dette i strid med reglerne. Laboratoriet Eurofins var ansvarlig for analyserne frem til og med 2015, herefter overtog laboratoriet ALS opgaven fra 2016.

Serviceeftersynet har slået fast, at det faglige grundlag ikke var fyldestgørende til at åbne op for anvendelsen af UV-metoden i 2015 som referencelaboratoriet ellers anbefalede.

Jeg har fuld fokus på, hvordan vi fremadrettet kan sikre, at det ikke sker igen. Det gælder for alle parter involveret.

I den nye udbudskontrakt om referencelaboratoriet, som rådgiver Miljøstyrelsen, er kravene skærpet med hensyn til uvildig rådgivning og høring af relevante parter, hvilket vurderes at kunne bidrage til at sikre høj faglig kvalitet. Samtidig er også kravene i seneste udbud af analyseprøver skærpet.

Tale ved samråd om serviceeftersyn af laboratorieanalyser af total kvælstof og total fosfor den 11. april 2018

Vi skal kunne stole på det faglige grundlag, som vores regulering hviler på. Det er helt afgørende.

Det er rystende, at de ansvarlige laboratorier har oplyst, at de har anvendt den korrekte metode, selvom dette ikke har været tilfældet.

Miljøstyrelsen har derfor varslet erstatningskrav overfor de to laboratorier Eurofins og ALS, som har analyseret vandprøver for Miljøstyrelsen i perioden 2010 til 2017.

Men nu skal det handle om, hvilke mulige konsekvenser det har haft for Danmarks evne til målopfyldelse i henhold til vandområdeplanerne, herunder også eventuelle konsekvenser for beregningerne, der ligger til grund for Fødevare- og Landbrugspakken.

Samrådsspørgsmål AR

Tale ved samråd om serviceeftersyn af laboratorieanalyser af total kvælstof og total fosfor den 11. april 2018

1. Målopfyldelse

Miljøstyrelsen har i løbet af sidste halvdel af 2017 og starten af 2018 gennemført et større serviceeftersyn af vandprøver og analysemetoder. Aarhus Universitet har som led i serviceeftersynet udarbejdet to rapporter med henblik på først og fremmest at fastslå størrelsen på afvigelserne forbundet med anvendelse af forkert analysemetode og derefter at korrigere data analyseret med den forkerte metode.

Aarhus Universitet har på baggrund af de gennemførte analyser kun været i stand til at korrigere data for ferskvand i 2016 og 2017, mens der er behov for yderligere analyser for at udarbejde præcise korrektioner på yderligere områder og for data fra tidligere år.

Miljøstyrelsen iværksætter nu yderligere analyser. Disse analyser og eventuel efterfølgende

Tale ved samråd om serviceeftersyn af laboratorieanalyser af total kvælstof og total fosfor den 11. april 2018

korrektio n forventes at tage 1 år at gennemføre og vil dermed foreligge i starten af 2019.

Indtil analyserne er gennemført, er det ikke muligt at komme med en endelig vurdering af, hvad fejlanalyserne konkret måtte betyde for det enkelte kystvandområde med hensyn til muligheden for at opnå målopfyldelse i 2021.

Det må dog forventes, at de konstaterede fejlanalyser i ferskvand betyder, at kvælstofindsatsbehovet i forhold til kystvande bliver lidt større end angivet i de igangværende vandområdeplaner.

Det fremgår af de igangværende vandområdeplaner, at indsatsen frem til 2021 vil medføre, at kvælstofbelastningen bliver nedbragt til målbelastningsniveau i 50 kystvande ud af 119.

Fejlanalyserne kan betyde, at vandplanindsatserne i et antal af disse kystvande

Tale ved samråd om serviceeftersyn af laboratorieanalyser af total kvælstof og total fosfor den 11. april 2018

ikke bringer os helt i mål med hensyn til kvælstofbelastning.

Resultaterne af de yderligere analyser, som vil foreligge i starten af 2019, vil tidsmæssigt indgå naturligt i grundlaget for næste generation af vandområdeplanerne, som skal sendes i offentlig høring i 2020.

Særligt af hensyn til stabilitet i reguleringen er det dermed min vurdering, at konsekvensen af fejlanalyserne mest hensigtsmæssigt kan inddrages i forbindelse med forberedelserne til de kommende vandområdeplaner for perioden 2021-2027.

2. Fødevarer- landbrugspakken

Lad mig slå fast, at fejlene ikke ændrer på effekten af Fødevarer- og landbrugspakken i sig selv. Lempelserne i pakken forventes samlet opvejet af både pakkens kompenserende tiltag og

Tale ved samråd om serviceeftersyn af laboratorieanalyser af total kvælstof og total fosfor den 11. april 2018

effekterne af andre vedtagne initiativer og udviklinger i landbruget.

Med andre ord er effekterne af Fødevarer- og landbrugspakken ikke påvirket af analysefejlene.

Samrådsspørgsmål AS

Dialog med EU-Kommissionen

EU-kommissionen er naturligvis interesseret i, om vi fortsat kan leve op til vores forpligtelser og er orienteret om fejlen ad flere omgange.

Kommissionen har fået tilsendt de to rapporter, som Aarhus Universitet har udarbejdet i forbindelse med serviceeftersynet, samt Miljøstyrelsens sammenfatning af serviceeftersynet. De er i den forbindelse orienteret om, at de data, som kan korrigeres vil indgå i NOVANA afrapporteringerne i 2018, samt at der igangsættes yderligere analyser, som forventes at være afsluttet i starten af 2019.

Tale ved samråd om serviceeftersyn af laboratorieanalyser af total kvælstof og total fosfor den 11. april 2018

Det er samtidig tilkendegivet overfor Kommissionen, at resultaterne af de yderligere analyser vil indgå naturligt i arbejdet med forberedelserne til næste generation af vandområdeplanerne.

Kommissionen har ikke givet udtryk for konkrete forventninger til, at der på nuværende tidspunkt, på baggrund af fejlen i laboratorieanalyser, bør igangsættes yderligere kompenserende tiltag ud over tilkendegivelsen fra Danmark, om at resultaterne af de yderligere analyser vil indgå i forberedelserne til næste generation af vandområdeplanerne.

EU-Kommissionen vil fortsat blive orienteret om resultaterne af arbejdet med at få belyst konsekvenserne.